of professionals working with these children, making digital educational platforms a key tool for non-formal education. The relevance of this study lies in examining the effectiveness of such platforms for improving the professional competencies of teachers, social workers, parents, and other support providers. The aim of the article is to analyze the potential of digital platforms as a means of non-formal education, particularly for working with children with autism, and to identify their advantages and limitations. The research employs a combination of methods, including theoretical analysis of scholarly works, content analysis of educational platforms (Prometheus, NaUrok, EdEra, EdWay), and comparative analysis of their functionalities. The study evaluates the scientific validity of content, practical focus of courses, user interface convenience, and alignment with modern approaches to supporting children with autism. The results indicate that digital platforms offer flexibility, personalized learning, and access to up-to-date knowledge, which are crucial for the professional development of support providers. While most courses are not exclusively specialized in autism, they provide valuable tools for inclusive education, such as adapting learning environments, communication methods, and corrective exercises. Certain platforms (e.g., EdWay) offer practical courses specifically focused on working with children with autism, highlighting their practical utility. The findings confirm that digital educational platforms are a promising tool for continuous learning but require further refinement, particularly in developing specialized programs for autism. Future research directions include designing an authorial course for professionals involved in socio-pedagogical support.

Key words: *digital educational platforms, non-formal education, socio-pedagogical support providers, children with autism, inclusive education.*

УДК 378.046-021.68:78]:061.1
DOI https://doi.org/https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2025.104.09

Козир А. В., Ткач М. М., Топчієва І. О., Слабко В. М.

ПІДГОТОВКА АСПІРАНТІВ З МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

У статті здійснений теоретичний аналіз змісту та характерних особливостей підготовки аспірантів з музичного мистецтва в контексті реалізації цілей сталого розвитку. Теоретично обґрунтовано концептуальні положення 17 глобальних Цілей Сталого Розвитку згідно рамкового документу ООН, серед яких виокремлено ціль № 4 «Якісна освіта», яка спрямована на забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж життя для усіх. Розглянуто рекомендацію керівних органів держави освітнім та науковим установам щодо необхідності враховувати Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року під час визначення напрямів наукових досліджень. Проаналізовано зміст і характерні особливості ключових міждисциплінарних компетентностей, визначених в документах ЮНЕСКО як трансверсальних, які мають забезпечити відповідний професійний прошарок фахівців, які б сприяли успішному розв'язанню проблем екологічного, технологічного, соціального, регіонального та іншого характеру в інтересах сталого майбутнього.

З цих позицій розкрито імплементацію принципів «Освіти на користь сталого розвитку» у змісті освітньо-наукової програми з галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 014 Середня освіта «Музичне мистецтво» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «Доктор філософії», яка функціонує в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова. Проаналізовано структуру та зміст освітніх компонентів зазначеної програми в контексті формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії міждисциплінарних компетентностей, які передбачають готовність здобувачів самостійно аналізувати та визначати закономірності розвитку суспільних процесів в інтересах сталого майбутнього. Доведено ефективність запропонованих в програмі освітніх компонентів для досягнення програмних результатів навчання аспірантів з музичного мистецтва у відповідь на інноваційні запити суспільства.

Ключові слова: *цілі сталого розвитку, освіта сталого розвитку, освітньо-наукова програма, міждисциплінарні (трансверсальні) компетентності, музичне мистецтво, аспіранти, підготовка докторів філософії.*

Сучасний технологічний світ лімінальної доби все більше виявляє ознаки турбулентності з її вкрай складними, бурхливими, невпорядкованими й суперечливими процесами, які простежуються у всіх сферах суспільного буття. Цивілізаційні глобальні виклики XXI століття, які безпосередньо пов'язані з проблемами воєнного, екологічного, економічного, епідеміологічного, технологічного, соціального характеру все більш загрозливо постають перед людством й скеровують до прийняття серйозних та нестандартних рішень для забезпечення сталого розвитку. Провідні міжнародні організації світу (ООН, ЮНЕСКО, Римський клуб та ін.) докладають до цьому немало зусиль, намагаючись відшукати нову платформу цивілізаційного розвитку для збереження життя на планеті. Яскравим свідченням цих намагань став прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН рамковий документ – Цілі Сталого Розвитку (вересень, 2015 р.), в якому було затверджено нові орієнтири для майбутнього сталого розвитку людства [9].

Усвідомлюючи загрозливі виклики сучасного технологічного світу, представники міжнародних та вітчизняних науково-експертних кіл, освітніх установ, бізнесу, державного та приватного секторів економіки

все частіше констатують факт відсутності у працівників різних професійних галузей певних навичок та компетентностей, ціннісних орієнтирів та моделей поведінки, які б відзначалися флексибільністю та сприяли успішному розв’язанню проблем екологічного, технологічного, соціального, регіонального та іншого характеру в інтересах сталого майбутнього. Вочевидь, що це потребує пошуків гнучких міждисциплінарних моделей навчання для впровадження в освітній процес ідей сталого розвитку, зокрема, у зміст підготовки аспірантів з музичного мистецтва з концентрацією на розвитку креативного мислення для проведення науково-дослідницької діяльності інноваційного характеру з метою досягнення ефективних результатів у вирішенні складних професійних завдань, отримання конкурентної спроможності на ринку праці та комфортного співіснування у взаємодії з довкіллям.

З цих позицій актуалізується питання збалансованості процесу підготовки аспірантів з музичного мистецтва в контексті впровадження цілей сталого розвитку, які стимулюють економічний, соціальний, екологічний прогрес, а також сприяють формуванню в здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти комплексу загальних та фахових компетентностей, необхідних для функціонування майбутніх фахівців в умовах глобальної трансформації освіти та з урахуванням національних і регіональних особливостей.

Мета статті – проаналізувати зміст та особливості підготовки аспірантів з музичного мистецтва в контексті реалізації цілей сталого розвитку.

Для реалізації мети висунуто такі завдання: теоретично обґрунтувати концептуальні положення Цілей сталого розвитку згідно рамкового документу ООН; виявити особливості імплементації глобальних цілей в сталий розвиток України; проаналізувати ключові міждисциплінарні компетентності в контексті цілей сталого розвитку; на прикладі аналізу структури та змісту освітніх компонентів освітньо-наукової програми для підготовки аспірантів з музичного мистецтва спеціальності 014 Середня освіта «Музичне мистецтво» розкрити практичне значення впровадження в освітній процес ідей сталого розвитку для ефективного функціонування майбутніх докторів філософії в будь-якому професійному середовищі.

Глобальний характер проблеми сталого розвитку майбутнього, яке має бути справедливим, екологічно збалансованим та соціально відповідальним, усвідомлення безальтернативності шляхів такого розвитку в інтересах людства призвело до актуалізації цієї проблематики на рівні міждисциплінарних досліджень у сфері філософії, психології, екології, біології, педагогіки та ін.

Філософія сталого розвитку як нова філософія мислення має на меті перехід від суспільства споживання до нової сталості соціоприродної коеволюції, де пошуки гармонізації реалізуються через суспільний інтелект в єдності науки, культури та освіти задля управління майбутнім або його створенням. Філософські аспекти сталого розвитку та нового комплексного (складнісного) мислення системно розглядаються в працях зарубіжних та українських вчених (В. Андрущенко, В. Кремень, В. Луговий, І. Добронравова, І. Предборська, Н. Кочубей, М. Нестерова, Е. Морен, Ж.-Ф. Ліотар, Д. Пінк, С. Стерлінг та ін.).

У педагогічному дискурсі освіта сталого розвитку розглядається в таких аспектах як: пошук оптимальних концептів щодо траєкторії розвитку та динаміки освітніх процесів в Україні та світі (В. Євтух [4]); визначення сутності та специфіки концепту «освіта для сталого розвитку» (І. Коренева [6], О. Висоцька [2]); роль освіти в досягненні Цілей та визнання навчання в інтересах сталого майбутнього (В. Воробієнко [1] та ін.); переорієнтація предметного поля освіти, запровадження трансформаційної педагогіки, конструювання нового дизайну компетентностей (Н. Внукова, Г. Сотська [3]; О. Хмелевська [10]) та ін.

У змісті зазначених досліджень освіта сталого розвитку розглядається в контексті *нової педагогічної парадигми*, спрямованої на пошук інноваційних моделей, новаторських методик, гнучких міждисциплінарних проєктів, які мають забезпечити «мобільну трансформацію глобального освітнього простору таким чином, щоб він міг адекватно формувати відповідний професійний прошарок фахівців у відповідь на інноваційні запити тих чи інших економічних і політичних еліт з метою швидкого реагування будь-якої сфери економіки задля досягнення цілей сталого розвитку» [3, с. 11].

Ведучи дослідницький пошук оптимальних концептів сучасного освітнього процесу, академік В. Євтух виокремлює в ньому два основних напрями: 1) у площині глобальних педагогічних концепцій, глобальної освіти чи глобальної педагогіки; 2) у площині впливу штучного інтелекту на конструювання дизайну та змісту освітнього процесу у вищих закладах освіти [4, с. 6–7]. Аналізуючи сучасні педагогічні новації в зарубіжному дискурсі («педагогіка на основі активів», «педагогіка справедливості», «критична педагогіка», «культурно підтримуюча (оживляюча) педагогіка», «культурно релевантна педагогіка», «реверсна педагогіка» та ін.), учений констатує, що в своїй більшості глобальні педагогічні концепції дійсно пропонують «широку платформу для реалізації ідей рівності у доступі до отримання знань представниками груп меншин на тому ж рівні, що й представниками основної більшості суспільства, та усунення умов, які призводять до ігнорування етнокультурного та расового складу освітніх закладів, натомість сприяють створенню атмосфери реалізації прав носіїв різноманіття в процесі їхнього спілкування» [так само, с. 7].

У сучасній історії трансформації освіти одним із самих амбітних проєктів став рамковий документ, прийнятий на Генеральній Асамблеї ООН у вересні 2015 року, – резолюція «Трансформація нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року», в якій було задекларовано та затверджено 17 глобальних Цілей Сталого Розвитку (ЦСР) для забезпечення балансу між сучасними потребами людей та

захистом інтересів майбутніх поколінь у задоволенні своїх потреб. Деякі з них: подолання бідності, викорінення голоду, забезпечення здорового способу життя, забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти, забезпечення гендерної рівності, скорочення нерівності між країнами, захист та відновлення екосистеми та ін. [9].

Головна мета цього проєкту була визначена як – побудова справедливого, соціально відповідального, економічно розвинутого та екологічно збалансованого світу для майбутніх поколінь [9]. Серед визначених в документі 17 цілей, першочерговим завданням стало забезпечення «Освіти сталого розвитку». Вирішальне значення освіти для забезпечення сталого розвитку підтверджується й тим, що з-поміж визначених в документі цілей, освіту виділено в окрему ЦСР № 4 – «Якісна освіта» (забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж життя для усіх). У документі зазначено, що до 2030 року всі учасники освітнього процесу мають набути знань та навичок «з питань сталого розвитку і сталого способу життя, гендерної рівності, пропаганди культури і не насилля, громадянства світу й усвідомлення цінності культурного різноманіття і вкладу культури у сталий розвиток» [так само].

Реагуючи на суспільні запити, ЮНЕСКО в 2017 році підготувало програмний документ «Освіта для досягнення цілей сталого розвитку – цілі навчання», в якому саме освіта розглядається як ключовий інструмент для досягнення цілей сталого розвитку. Між тим потрібно враховувати пересторогу, що «не всяка освіти сприяє сталому розвитку. Так, освіта, яка спрямована виключно на забезпечення економічного зростання, може спричинити ще більше закріплення нестійких моделей споживання» [12, с. 7].

Згодом за рекомендацією ООН Цілі Сталого Розвитку з урахуванням національних особливостей були адаптовані в більшості країн світу для реалізації національних завдань ЦСР у різних тематичних напрямах. Зокрема, в Україні зазначений рамковий документ був імплементований Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», в якому визначалося, що ЦСР України на період до 2030 року є орієнтирами для розроблення різних прогнозованих програмних документів та нормативно-правових актів з рекомендацією «Національній академії наук України, Національній академії аграрних наук України, Національній академії медичних наук України, Національній академії педагогічних наук України, Національній академії правових наук України, Національній академії мистецтв України враховувати Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року під час визначення напрямів наукових досліджень» [11].

Аналіз програмних документів ООН та ЮНЕСКО щодо глобальних цілей сталого розвитку, Указу Президента України щодо імплементації Цілей у вітчизняне нормативно-правове та освітньо-наукове поле, дослідження праць науковців щодо окресленої проблеми засвідчує важливість та необхідність запровадження принципів сталого розвитку в освітні програми закладів освіти всіх рівнів в Україні з урахуванням національних та регіональних особливостей.

Погоджуємося з думкою М. Коломійця та В. Харламенко, що це вимагає цілісного підходу до формування змісту навчально-виховної діяльності, що «включає не лише розробку нових освітніх компонентів, а й глибоку трансформацію існуючих програм з урахуванням ключових положень стратегії сталого розвитку» [5, с. 1428]. Ефективна реалізація такого підходу, як зазначають дослідники, передбачає двосторонню стратегію: з одного боку, – це розробка та впровадження як нормативних, так і вибіркових освітніх компонентів з проблеми сталого розвитку, а з іншого, – інтеграція цього контенту в програми загальної та професійної підготовки. Саме такий підхід і має забезпечити «формування у майбутніх учителів технологій компетентностей, необхідних для досягнення цілей сталого розвитку» [так само].

З попереднього аналізу стало очевидним, що визнання навчання в інтересах сталого розвитку як нової філософії мислення передбачає зміну багатьох концептуальних позицій, з-поміж яких:

– перехід на *між-* та *трансдисциплінарні* позиції як способу пізнання світу для подолання розпорошеності й фрагментарності знань та їх об'єднання в цілісну науково-педагогічну картину світу;

– створення сталих навчальних середовищ, які вимірюються за трьома категоріями: *екологічний чинник* (екологічна освіта, екологічні дослідження, екологічна стійкість), *соціальний вплив* (працевлаштування та успішність, гендерна рівність, здоров'я та добробут, обмін знаннями) та *управління* (ефективність й прозорість управління університетом);

– оновлення змісту освітніх програм, переорієнтація предметного поля освіти, проєктування нового дизайну компетентностей тощо.

З цих позицій розглянемо імплементацію принципів «Освіти на користь сталого розвитку» в змісті освітньо-наукової програми (ОНП) з галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 014 Середня освіта «Музичне мистецтво» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «Доктор філософії», яка функціонує в Українському державному університеті (УДУ) імені Михайла Драгоманова з 2016 року [7]. З урахуванням соціокультурних умов сучасності, відгуків здобувачів, стейголдерів, гаранта програми (професор А. В. Козир), наукових керівників та інших зацікавлених осіб, програма коригується та вдосконалюється за необхідності, але не менше ніж один раз на два роки, що відповідає інноваційним суспільним запитам щодо підготовки конкурентоспроможних фахівців, здатних швидко адаптуватися в мінливих умовах сучасного ринку праці.

Програма підготовки доктора філософії з музичного мистецтва безпосередньо базується на цінностях, які сповідує Університет, та відповідає стратегічним завданням, які висунуті в Стратегії розвитку Українського державного університету імені Михайла Драгоманова на 2023–2028 рр. [8].

Зміст освітньо-наукової програми в повній мірі відповідає предметній галузі заявленої спеціальності. Сформульовані цілі узгоджуються з місією та стратегією УДУ імені Михайла Драгоманова у формуванні науковців, здатних розв’язувати комплексні проблеми в галузі педагогіки мистецтва, оволодівати методологією науково-педагогічної діяльності для проведення власного наукового дослідження інноваційного характеру. Для досягнення окреслених цілей передбачено використання креативних підходів до вивчення музичного мистецтва в контексті сучасних світових та вітчизняних тенденцій культурно-мистецького простору [7].

Урахування рекомендацій міжнародних та вітчизняних інституцій щодо впровадження цілей сталого розвитку в освітні програми та під час визначення напрямів наукових досліджень дало змогу спрямувати цілі та програмні результати навчання на формування у майбутніх докторів філософії таких важливих особистісних та професійних якостей як: наукова ерудованість та доброчесність, креативне та критичне мислення, лідерські якості, ініціативність, наполегливість, впевненість, рішучість, усвідомлення цінностей демократичного суспільства, толерантне ставлення до культурного різноманіття тощо.

Саме освіта сталого розвитку стала платформою при розробці *ключових міждисциплінарних компетентностей*, які, згідно документу ЮНЕСКО, є «трансверсальними, надпредметними та контекстно незалежними», оскільки вони забезпечують «трансфер знань» – це перенос набутих знань, навичок та метакогнітивних здібностей особистості на вирішення проблем реального життя, які пов’язані з низкою викликів сучасного світу, про які зазначалося вище [12].

Наведемо для прикладу основні міждисциплінарні компетентності згідно з Цілями сталого розвитку (табл. 1).

Таблиця 1

Ключові компетентності згідно з ЦСР

Компетентності	Характерні властивості та особливості
Системне мислення	Розуміння ідеї сталого розвитку як нової філософії мислення, перехід на між- та трансдисциплінарні позиції як способу пізнання світу, вміння аналізувати складні системи, виявляти та розуміти принципи взаємозв’язку між системами в різних сферах, діяти в умовах невизначеності
Прогностична компетентність	Здатність оцінювати та прогнозувати різноманітні варіанти майбутнього (ймовірного та бажаного), оцінювати можливі наслідки від дій, враховувати ризики та зміни (екологічні, кліматичні тощо), що відбуваються, формувати чітке уявлення про майбутнє в контексті цілей сталого розвитку
Стратегічне бачення	Здатність до інновацій, розробки та прийняття новаторських рішень, спрямованих на підвищення стійкості на місцевому, регіональному та інших рівнях
Робота в команді	Здатність працювати в команді, поважати точку зору та потреби інших людей, вирішувати конфлікти, брати участь в колективній взаємодії тощо
Критичне мислення	Здатність до рефлексії, спроможність піддавати сумніву прийняті підходи та думки, вміння критично оцінювати власні погляди та дії, відстоювати свою позицію в дискусіях щодо цілей сталого розвитку
Самосвідомість	Здатність до самоконтролю, готовність критично оцінювати себе як в безпосередньому оточенні, так і в суспільстві в цілому, виявляти емпатію, зважати на почуття та бажання інших, вміти оцінювати та заохочувати дії інших тощо
Комплексність у вирішенні проблем	Здатність використовувати проблемно орієнтовані підходи до вирішення складних проблем, приймати справедливі рішення на користь сталого розвитку
Глобальне громадянство	Здатність до толерантності, готовність вести міжкультурний діалог, мати повагу до культурної різноманітності, свідому громадянську позицію, повагу до навколишнього середовища тощо

При розробці та коригуванні ОНП для підготовки аспірантів з музичного мистецтва робочою групою були враховані ключові позиції Цілей сталого розвитку в контексті формування загальнокультурних та громадянських компетентностей здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, а також для досягнення програмних результатів навчання, які передбачають готовність здобувачів самостійно аналізувати та визначати закономірності сталого розвитку суспільних процесів.

Структура програми є збалансованою, за обсягом має 45 кредитів ЄКТС, які включають чотири цикли дисциплін загальнонаукової та спеціальної підготовки аспірантів, блоку вибіркових навчальних дисциплін та проведення науково-виробничої (асистентської) практики. Цикл нормативної частини включає в себе дисципліни загальнонаукової підготовки: «Філософські студії», «Іноземна мова для академічних цілей», «Наукометрія та науково-організаційна діяльність» та ін., які спрямовані на формування в аспірантів загальних компетентностей (світоглядних, загальнокультурних, громадянських тощо).

Зміст освітніх компонентів з циклу спеціальної підготовки: «Теорія та методика музичного навчання» (А. В. Зайцева), «Інноваційні тенденції мистецької освіти» (І. О. Топчієва), «Сучасні інформаційні технології» (О. М. Бордюк) толерується зі специфікою музичного навчання в контексті міждисциплінарного підходу та є інтегрованим в частині теорії та методології досліджень з педагогіки мистецтва.

Необхідність формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання здобувачів третього освітньо-наукового ступеня «Доктор філософії» визначена Законом України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556 VI, Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016р. № 261 (із внесеними змінами) «Про

затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», а також регламентується внутрішніми нормативними документами УДУ імені Михайла Драгоманова щодо персональної реалізації особистісного потенціалу здобувачів.

З цих позицій освітньо-науковою програмою передбачено блок дисциплін за вибором аспірантів, розроблених професорсько-викладацьким складом факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського УДУ імені Михайла Драгоманова. Серед них: «Акмеологія особистісного розвитку педагога-музиканта» (А. В. Козир), «Теорія і практика музичної освіти» (І. К. Глазунова, О. П. Щолокова), «Гуманізація музичного навчання і виховання» (С. С. Горбенко), «Психологія музичної діяльності» (М. М. Ткач), «Етнохудожня освіта учителів музичного мистецтва» (О. В. Хоружа), «Світові науково-педагогічні школи» (Н. П. Гуральник) та ін. Вибіркова складова освітньо-наукової програми системно забезпечує ресурсні можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів, передбачаючи її органічне поєднання з науковою діяльністю, мистецькою практикою та самостійною роботою, що дозволяє здобувачам оволодіти соціально-комунікативними навичками «soft skills» з урахуванням цілей сталого розвитку. Зокрема, розвиток креативного мислення, когнітивної гнучкості, умінь формувати власну мистецьку позицію й толерантно ставитися до поглядів та думок інших дослідників (теорія і практика музичної освіти, гуманізація музичного навчання); актуалізація потреби навчання впродовж життя, прагнення до самореалізації, рефлексії, досягнення успіху в житті та професії (акмеологія мистецької діяльності); формування презентаційних та самопрезентаційних навичок, здатність до використання більш складного психологічного нюансування комунікативних стратегій мистецького спілкування (психологія мистецької діяльності); здатність до міжкультурного діалогу через розуміння регіональних особливостей України (етнохудожня освіта); демонстрація умінь публічного дискурсу, участь в колективній взаємодії, вільне орієнтування в мистецько-педагогічному середовищі, мультимедійна грамотність, інформаційна компетентність, розуміння вкладу культури й мистецтва у сталий розвиток (комплекс дисциплін спеціальної підготовки) тощо

Практична підготовка аспірантів з музичного мистецтва реалізується під час проходження науково-виробничої (асистентської) практики, яка є паритетною частиною освітнього процесу та відповідає фаховій кваліфікації кожного здобувача з урахуванням спеціалізацій музичного мистецтва з використанням практико-перетворювальних методик викладання.

Висновки. Глобальна трансформація сучасного складного, нестабільного та неоднорідного світу призвела до низки викликів, які поставили під сумнів подальше існування людства. З метою запобігання руйнівних наслідків технологічного прогресу низка міжнародних організацій на чолі з ООН прийняла концепцію щодо подальшого сталого розвитку суспільства для запобігання загрозам майбутніх поколінь у задоволенні своїх потреб.

З урахуванням свого глобального значення цілі сталого розвитку стали платформою для формування ключових міждисциплінарних компетентностей для здобувачів вищої освіти всіх рівнів й мистецької освіти, зокрема, що сприяло проєктуванню нового дизайну компетентностей, які інтегрують екологічні, соціально-поведінкові та управлінські здатності особистості в її професійний світогляд та модель поведінки для комфортної взаємодії з довкіллям.

Аналіз змісту та характеру підготовки аспірантів з музичного мистецтва засвідчив, що синхронне втілення законодавчих норм та інституційних положень щодо імплементації глобальних цілей в освітньо-наукову діяльність здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії відповідає інноваційним суспільним запитам в контексті підготовки конкурентоспроможних фахівців, здатних швидко адаптуватися в мінливих умовах сучасного ринку праці.

Подальші наукові розвідки з окресленої проблеми слід спрямувати на виявлення реалізації цілей сталого розвитку в наукових дослідженнях аспірантів.

Використана література:

1. Воробієнко П. П. Роль освіти в досягненні цілей сталого розвитку. *Вісник НАПН України*. 2023. № 5(1). С. 1–8. https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5113
2. Висоцька О. С. Освіта для сталого розвитку : наук.-метод. посібник. Дніпропетровськ : Роял Принт, 2011. 200 с.
3. Внукова Н., Сотська Г. Трансформація освіти для досягнення цілей сталого розвитку – 2030 : нова педагогічна парадигма. *Вісник кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття»*. 2023. Вип. 7. С. 7–21. https://doi.org/10.35387/ucj.1(7).2023.7-21
4. Євтух В. Б. Освітній дискурс у пошуках оптимальних концептів : зарубіжні акценти. *Наукові записки*: збірник наукових статей / упор. Л. Л. Макаренко. Київ : Видавничий дім «Гельветика». 2025. Випуск CLXI (159). С. 5. https://doi.org/10.31392/NZ-udu-159.2025.01
5. Коломієць М. Б., Харламенко В. Б. Стратегії формування у майбутніх учителів технологій компетентностей, спрямованих на досягнення цілей сталого розвитку. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Педагогіка»*. 2025. № 2(42). С. 1422–1434. https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-2(42)-1422-1434
6. Коренева І. М. Феномен «освіта для сталого розвитку»: сутність та сучасні особливості концепту. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 2. С. 113–122.
7. Освітньо-наукова програма з галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 014 Середня освіта «Музичне мистецтво» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти / розробники: А. В. Козир, А. В. Зайцева, І. К. Глазунова. *Український державний університет імені Михайла Драгоманова*. URL : https://fm.udu.edu.ua/aspirantura/osvitno-naukova-prohrama
8. Стратегія розвитку Українського державного університету імені Михайла Драгоманова на 2023–2028 роки. URL : https://udu.edu.ua/universytet/prozoryi-universytet#stratehiia-rozvytku-ukrainskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhaila-drahomanova

9. Трансформація нашого світу : Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року. Генеральна Асамблея ООН (21 жовтня 2015 р.). URL : https://www.refworld.org/legal/resolution/unga/2015/en/111816
10. Хмелевська О. М. Освіта для сталого розвитку : зміст та інструкції. *Demography and Social Economy*. 2018. № 1(32). С. 29–42. https://doi.org/10.15407/dse2018
11. Указ Президента України Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. 30 вересня 2019 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text
12. UNESCO. Global citizenship education: topic and learning objectives. Paris, France, 2015. URL : https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000233240

References:

1. Vorobiienko P. P. (2023). Rol osvity v dosiahnenni tsilei staloho rozvytku. Visnyk NAPN Ukrainy [The role of education in achieving the Sustainable Development Goals. Bulletin of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine]. № 5(1). S. 1–8. https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.511 [in Ukrainian].
2. Vysotska O. S. (2011). Osvita dlia staloho rozvytku : nauk.-metod. posibnyk [Education for sustainable development : scientific and methodological manual]. Dnipropetrovsk : Roial Prynt. 200 s. [in Ukrainian].
3. Vnukova N., Sotska H. (2023). Transformatsiia osvity dlia dosiahnennia tsilei staloho rozvytku – 2030: nova pedahohichna paradyhma [Transformation of education to achieve the Sustainable Development Goals – 2030: a new pedagogical paradigm]. *Visnyk kafedry YuNESKO “Neperervna profesiina osvita XXI stolittia”* Vyp. 7. S. 7-21. https://doi.org/10.35387/ucj.1(7).2023.7-21[in Ukrainian].
4. Yevtukh V. B. (2025). Osvitnii dyskurs u poshukakh optymalnykh kontseptiv: zarubizhni aktsenty [Educational discourse in search of optimal concepts: foreign accents]. *Naukovi zapysky* : zbirnyk naukovykh statei / upor. L. L. Makarenko. Kyiv : Vydavnychyi dim “Helvetyka”. Vypusk SLKhI (159). S. 5. https://doi.org/10.31392/NZ-udu-159.2025.01[in Ukrainian].
5. Kolomiiets M. B., Kharlamenko V. B. (2025). Stratehii formuvannia u maibutnikh uchyteliv tekhnolohii kompetentnostei, spriamovanykh na dosiahnennia tsilei staloho rozvytku [Strategies for the formation of future technology teachers’ competencies aimed at achieving the goals of sustainable development]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii. Seriia “Pedahohika”*. № 2(42). S. 1422–1434. https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-2(42)-1422-1434 [in Ukrainian].
6. Koreneva I. M. (2018). Fenomen “osvita dlia staloho rozvytku”: sutnist ta suchasni osoblyvosti kontseptu [The phenomenon of ‘education for sustainable development’: the essence and modern features of the concept]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. № 2. S. 113–122 [in Ukrainian].
7. Osvitno-naukova prohrama z haluzi znan 01 «Osvita» spetsialnosti 014 Serednia osvita «Muzychne mystetstvo» dlia tretoho (osvitno-naukovoho) rivnia vyshchoi osvity / rozrobnyky: A. V. Kozyr, A. V. Zaitseva, I. K. Hlazunova. Ukrainskyi derzhavnyi universytet imeni Mykhaila Drahomanova [Educational and scientific programme in the field of knowledge 01 ‘Education’, speciality 014 Secondary Education ‘Musical Art’ for the third (educational and scientific) level of higher education / developers: A. Kozyr, A. Zaitseva, I. Glazunova. Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University]. URL : https://fm.udu.edu.ua/aspirantura/osvitno-naukova-prohrama [in Ukrainian].
8. Stratehiia rozvytku Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova na 2023-2028 rr [Development Strategy of the Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University for 2023-2028]. URL : https://udu.edu.ua/universytet/prozoryi-universytet#stratehiia-rozvytku-ukrainskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhaila-drahomanova [in Ukrainian].
9. Transformatsiia nashoho svitu : Poriadok dennyi u sferi staloho rozvytku do 2030 roku. Heneralna Asambleia OON (21 zhovtnia 2015 r.) [Transforming our world : The 2030 Agenda for Sustainable Development. UN General Assembly (21 October 2015)]. URL : https://www.refworld.org/legal/resolution/unga/2015/en/111816 [in Ukrainian].
10. Khmelevska O. M. (2018). Osvita dlia staloho rozvytku: zmist ta instruktsii [Education for sustainable development: content and instructions]. *Demography and Social Economy*. № 1(32). S. 29–42. https://doi.org/10.15407/dse2018 [in Ukrainian].
11. Ukaz Prezydenta Ukrainy (2019). Pro Tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku [On the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period up to 2030]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text [in Ukrainian].
12. UNESCO. (2015). Global citizenship education: topic and learning objectives. Paris, France. URL : https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000233240

A. Kozyr, M. Tkach, I. Topchieva, V. Slabko. Training of postgraduate students in musical art in the context of implementing the sustainable development goals.

The article presents a theoretical analysis of the content and characteristics of postgraduate training in music in the context of the implementation of the Sustainable Development Goals. The conceptual provisions of the 17 global Sustainable Development Goals according to the UN framework document are theoretically substantiated, among which Goal 4 ‘Quality Education’ is highlighted, which aims to ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all. The author considers the recommendation of the governing bodies of the State to educational and scientific institutions on the need to take into account the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period up to 2030 when determining the directions of scientific research. The article analyses the content and characteristics of key interdisciplinary competencies defined in UNESCO documents as transversal, which should provide an appropriate professional layer of specialists who would contribute to the successful solution of environmental, technological, social, regional and other problems in the interests of a sustainable future.

From these perspectives, the implementation of the principles of ‘Education for Sustainable Development’ in the content of the educational and scientific programme in the field of knowledge 01 ‘Education’, specialty 014 Secondary Education ‘Musical Art’ for applicants for the third (educational and scientific) level of higher education ‘Doctor of Philosophy’, which operates at the Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University, is revealed. The structure and content of the educational components of this programme are analysed in the context of the formation of interdisciplinary competencies in higher education students of the Doctor of Philosophy degree, which provide for the readiness of students to independently analyse and determine the patterns of development of social processes in the interests of a sustainable future. The effectiveness of the educational components proposed in the programme for achieving the programme outcomes of postgraduate students’ education in music in response to innovative demands of society is proved.

Key words: *sustainable development goals, sustainable development education, educational and scientific programme, interdisciplinary (transversal) competences, musical art, postgraduate students, PhD training.*